

דף עירוני

"לייהודים היתה אורה" אמר רבי יהודה:
אורה - זו תורה.

וכך הוא אומר:

"כי נר מצוה ותורה אור" [מגילה ט"ז]

לזכרה של: אורה מושקוביץ ע"ה
משוואות- יצחק

במפרשים

ויל' ע"י מ.מושקוביץ * משוואות- יצחק 79858 ד.ב.שדה-אגת * טל': 8616173 * פקס: 08-8616174

פלשת נח
שנת תשע"ע

א. המלב"ים – ההתורה והמצווה

פרק ו' פסוקים יד, טו, טז:

(טו) וזה אשר תעשה אותה. בא לרמזו שהי' פרוש על העולם החדש סוכת שלום כמו שבאר בתקוני

זהה. שהוא ייחוד הויה ואנני. שם הויה מורה על שמהוה ומחדש, ועם אנני מורה על השמירה וההשגחה, ועת יסכך הויה על אנני שנינו עולה סוכה, יצא מספר שלום, כיצד בשתכפול יוזד של הויה עם א' של אנני הוא עשרה והוא של הויה עם ד' של אנני הוא עשרים וهم שלשים אמה קומתה. וא"ו של הויה עם גו"ן של אנני הם שלוש מאות אמה אורך התיבה. והא"ו אחרונה של הויה עם יוזד של אנני הם חמישים אמה רוחבה, ס"ה מספר שלום עם הכלול :

(טז) צהرا. שיעשה חלון שכנס בו אורה, ולא אמה תכלנה. שייהי להחלון משוקף שכיסה עליו

שלא יכנסו הגשמי דרך שם, כיון וינגעו אמות הפסים שהם המשקופים של ספי הבית, וכן אמר במדרש כמיין קומוטין היה והיה משקף בה וועליה. ופתח התיבה בצדה תשים. בצד התיבה לא באמצע. והרמז שבעולים החדש כבד יורח להם אור הדעת והאמונה ע"י ייחידי סגולה ויהיו חולני ש קופים אטומים כמו שהיו במקדש שהיה משוקף על החלון, לדמו שאור ה' תבא בזמנים לפני המקבלים. תחתים שננים ושלשים תעשה. כמו שהעולם הכללי יושפע משלשה עולמות הידועים מהם זה למעלה מהו :

(יד) עשה לך תבת עצים גפר. לפי הרמזו היה בתיבת זו דוגמא אל העולם החדש שיקום אחד המבולן והוא העולם שישוט בה עתה על פניו המימות המשחיתים את העולם היישן, שהחומר וחלק העפרורי גבר בו על הרוחני וחק האורי, אבל העולם החדש יבנה מעצי גפר הקל על פניו מים מפני שחלק האורי שבו מרובה מלך העפרורי הכבד. וזה רומו שבעולם החדש יתמעט כח העפר והחומר הדותני גבר בו יותר. כמו שיתבادر באות הקשת שהי' יהוראה זו. וזכה שיעשה אותה קנים. ד"ל שהאנשים יפיצו אחד המבולן לאקלימים ומדינות שונות, עד שאמ תשחית משפחה או מדינה אחת את דרכה לא ילמדו אחדים ממנה כמו שהיא קודם המבולן שדרו כולם במדינה אחת, וצוה לבפור אותה (היינו לצפות עליה צפוי של טית כי כופר הוא מעין כסוי, וקרא כן המין שיצפו בה הספינה בל יכנסו בה המים מבית ומחו"ץ בכפר. והוא ופת או מין אחד המעכב את המים מלכנס. והוא משל אל שמרת ההשגחה שיצץ מלמעלה מבין החרכים על יחידי סגולה שעמדו מבני נח כמו שם ועבר ואברהם ובנינו של ים חפפה ההשגחה על העולם החדש להגן עליה מבית ומחו"ץ, בשחו"א מלאה כל עליון וסובב כל עליון :

הנפקה

1. אה הנטיגים פון האונט הינן פון האונט מהז - ג'נטו?
2. אה ימאז ואה זה ימאז?
3. אה ואה פאן פאנט האונט?
4. אה פאן פאנט?
5. אה פואל ג' סוכת האונט וקי?
6. אה זעה או זרחה גאנט פאנט האונט ואה המתיגות פאנט?
7. אה פאן פאנט האונט?

* * *

פרק ז' פסוק כג':

piece

1. ג'סאלה נה הקראין?
 2. א'יך כלעררי אסקיד את "ויאנת"
 3. נה דלאה גאנטן?
 4. ג'נה כותהן ערמ טריה "ויאנת" א'יך כלעררי נאלז נאתק?
 5. נה, "רכחותיען" א'יך ריטן גאנטן גאנטן?

* * *

ג. רש"ר הירש

פרק ח' פסוק כב':

יציבות האקלים שלפני המבול הייתה אחת מquisites ההשחתה: "מי גרם להם שימרו זו כי, לא על ידי שהיו זורעים ולא קוצרין, يولדיין ולא קוברין?" ולמדנו מן התוספת "יולדין ולא קוברין", כי האקלים שלפני המבול גרם לאריות ימים; וכן בהמשך הדברים: "מכאן ואילך זרע וקצר ונגו": שינוי האקלים שלאחר המבול קיצר את חי האדם. אמרו מעתה: טיב הארץ, מעמדה ואקlimה היו שונים לפני המבול; והננה זו מתאשרת גם על ידי תוצאות המחקד הגיאולוגי והופטנסיליגיאוגרפי, שירידים שנתגלו מוכחים, שהיתה חלוקה שונה של העונות והחומר; ופיצול הארץ על ידי ימים, נהרות, הרים ומדרונות וכיו' הוא מתאריך מאוחר יותר. והשוו עוד את אמר חז"ל: "בעשה שהקב"ה הביא מבול לעולם נטול שני כוכבים מכימה והביא מבול לעולם" (ברכות נט ע"ז). נראה מאכן, שהבORA שינה את מעמד הכוכבים, וכך נגע שיוי המשקל הטילורי — והוא שהביא את המבול בעקבותיו. אך נניח להוכחה זו; מכל מקום נראה, שחכמוני לא היו סבורים, שעונות השנה התחלפו בבר לפני המבול.

(כב) עוד כל ימי הארץ. מפרשים בדור
כל כך: עונות השנה והיממה לא נהנו כסדרן
בימי המבול; משום כך ניתנה כאן הבטחה: לא יהיה
עוד מבול שני, ולא יחול שינוי במהלך הרגיל של
העונות. פירוש זה מנין, שעונות השנה מתחלפו לפני
המבול, וכך שגם מתחלפות הימים. אולם, המסורת
המקובלת בידינו מתנגדות להנחה זו. לדעת ר' יצחק
בבראשית רבבה (לה, יג) היו זורעים לפני המבול רק
את אחת לארבעים שנה. היה אביב תמיד, והעונות היו
שיותן זו לווע: «היה להם אויר יפה כמו הפט עד
העצרת». מוג האoir היה שווה בכל הארץ, והיבשה לא
היתה מפוצלת; וכך הייתה חיבורה מהירה מסוף העולם
עד סופו: «היו מHALCIIN מסוף העולם ועד סופו לשעה
קליה». וכן מוכחה שם בפירוש: עונות השנה הנזכורות
כאן נתנו רק אחד המבול: «מכאן ואילך ודע וקציר
ווגרי». ושעה שר' שמואל בר נחמן חש בראשו מלחמת
שינוי מג האoir, היה מתבודח ואומר: «חמי מה עבר
לו דרא דמבולא»: ראה מה עשה לנו דור המבולן

piece

1. אָג נֵה אַקְסָסֶרֶלְעִי אֶת פְּמָלָא?
  2. תְּמִיכָּגֶן נְאָרָיוֹת אֲלִיכְסָמִיכֶן נֵה הַהַמְּסִינָּת בְּאַרְגָּמָן גְּפָרָיְמָדְגָּמָן גְּפָרָיְמָדְגָּמָן?
  3. אַכְּלָרְרִי דְּלָגָעָן כִּי הַנְּגָזָב שְׁפָרָיְמָדְגָּמָן הַנְּקָבָה לְכִילָּתְהָה, קַיְקַי אַפְּנָתָה?
  4. הַיְלָה פְּכָךְ הַסְּפָהָה כְּרִיזָּוּת אָג הַתְּמִימָהָת הַאֲקָדָם?

* * *

ט (א) ויאמר לְךָ פָּרוּ וְרֹבוּ . לֵין אֲתָּה נִכְנֶס .
 דַּיְוִי עַל טָרֵךְ נִלְמָד לְגַסְפָּה וְלִמְסָדָה וְלִתְנוּ כְּפָסָה
 וְכָנִי לְיִתְ' צְמַחַדְזִין נֶגֶט . אָלֶה כְּחֻן לְדַרְכָּה . וְכָה
 לְכָתִיכְ וְיִלְמָד לְהָס . סָוֶה מְתָוָס דְּנַהֲלוֹתָו מְלָמָד כָּה
 כָּל הַלְמָוֹר צְנַעַנְיָן וְלִיְעַו לְדַרְכָּה . מִמְהָא' גַּעַל ח' כָּה
 כָּה מְלָמָד צְפָע' נְסָדָה קְלָכִיאָה . ע' כָּה לְכָתִיכְ
 וְיִלְמָד לְהָס הַלְסִיס פָּמָה וְנוֹגָה לְיִוְיָה כְּמַה' כָּה
 (ב) וּמְרָאָבָם . שִׁיסְיָה צְוָחִים וְיִרְחִים נְפָנָעָן גְּלָדָס :
 וְחַתְבָּם . שִׁיסְיָה נְהָס נְסָדָה צְנִיעָה הַלְדָס נְהָס :
 בְּכָל אֲשֶׁר תַּרְמַשׁ דְּאַדְמָה . כָּה' עַל מְוֹלָה וְחַתִּיה .
 דְּלָי מֶל צִדְכָּס נְתָנוּ . ס' לְוָמָר כָּל הַמֶּרְלָמָות .
 הַלְּגָה קָלָי עַל מְוֹלָה וְחַתִּיה . וְצִינָה סְקָבָ'ס כְּלַבְזָן
 מְמַחְיָה סְלָהָן וְעַזְבָּן סְפָמִים . מְתָוָס דִּישׁ נֶגֶט צִין חִסְפָּה
 וְעַזְבָּן לְגַמָּה וְדָנָים צְמַעַן מוֹלָה גְּלָדָס . דְּמִישׁ וְעַזְבָּן
 מְתִירָחִים וְצְוָחִים כְּמַרְחָיִים הַלְוָוָה מְמַהָ' כָּל
 רְמָס וְדָנָים לֵין מְלָנִיתִים צָזָה עַד שִׁיחָה סְלָדָס סְוָסָם
 יְדוֹ לְגַנְעָן נְהָס הָרְמָמִים וְצְוָחִים . מְהָא' כְּתִיכְ
 גְּכָל וְנוֹגָה כְּמִינָעָן נְסָס וּמְיָיס סְקָבָ'ס מְלָמָד צְפָע'מָה .
 בְּיַדְכָּם נְהָנוּ . כָּל קְנָרוֹהִים הַלְּגָה הַעֲגָן שְׂצָוָהִים
 מְמָנוֹ מְהָא' בֵּית בְּיַד גְּמָדָס נְתָנוּ לְסָבִיגָה חָוָס עַיִן חַלְיוֹת
 וְסָבָתְלָוֹת .

הנחיות

1. כְּלָבָרְרָה אַפְּרִיא כִּי כְּלָבָרְרָה אַפְּרִיא כְּלָבָרְרָה אַפְּרִיא כְּלָבָרְרָה,
 מְאַגְּמָם הַהַקְּרָבָה גַּפְקָה ?
2. אַה הַהַקְּרָבָה פִּין אַוְלָה גַּחֲתִיתִית ?
3. כְּלָבָרְרָה אַפְּרִיא הַהַקְּרָבָה גַּחֲתִיתִת אַפְּרִיא חַיְמָה קְהָלָה אַפְּרִיא הַהַקְּרָבָה,
 אַהוּ אַה הַהַקְּרָבָה ?
4. אַה אַפְּרִיא אַה "הַחֲרִיזָה וְהַהַמְּגָנָה" וְאַה חַזְקָה גַּהְגָּדָה ?

* * *